

KONFERENCIJA LINKING BIOLOGICAL AND CULTURAL DIVERSITY IN EUROPE U FIRENZI

Prva europska konferencija za implementaciju UNESCO-SCBD Joint programa biološke i kulturalne raznovrsnosti pod nazivom Linking Biological and Cultural Diversity in Europe održana je od 8. do 11. travnja 2014. g. u Firenzi u organizaciji Sveučilišta u Firenzi i nekoliko talijanskih ministarstava poput ministarstva okoliša, poljoprivrede, hrane i drugih.

Konferencija je bila podijeljena na nekoliko dijelova: sekcije na kojima su znanstvenici prezentirali svoja istraživanja, potom na sastanke i rasprave stručnjaka UNESCO-a po pitanju biološke i kulturalne raznovrsnosti te na stručno putovanje u Lamole, primjer biokulturalnog krajolika. Radi se o poljoprivrednom toskanskom području koja je čovjek terasiranjem pretvorio vinorodna područja.

Hrvatska je bila predstavljena s nekoliko izlagača, pa je dr.sc. Jadran Kale sa Sveučilišta u Zadru govorio o povijesnom i pejzažnom kontekstu raznovrsnosti masline na otoku Pagu, zatim Goran Gugić, dipl. ing. iz Parka prirode Lonjsko polje koji je izlagao o dvanaest pristupa upravljanja dinamičnim kulturnim i povijesnim pejzažem na primjeru Lonjskog polja, dr.sc. Jaroslav Šindik s Instituta za antropologiju o statističkom istraživanju određivanja promjena biokulturalnoj razvrstnosti, Goran Đurđević i Marijana Matijević o formiranju religijskog pejzaža u srednjovjekovnoj Slavoniji.

Ova je konferencija bila prva u nizu konferencija posvećenih ovoj problematici. Cilj je promicanje održivog razvoja te sinergije svih aktera pri prepoznavanju i očuvanju bioloških i kulturalnih raznolikosti za buduće generacije.

Goran ĐURĐEVIĆ

IZVJEŠTAJ SA 41. ICOHTEC MEĐUNARODNOG ZNAKSTVENOG SIMPOZIJA TECHNOLOGY IN TIMES OF TRANSITION, BRAŠOV, ROMUNJSKA, 29. SRPNJA – 2. KOLOVOZA 2014.

Osnovan prije gotovo pola stoljeća (1968.) *International Committee for the History of Science and Technology* – ICOHTEC djeluje u sastavu *Division of the History of Science and Technology of the International Union of the History and Philosophy of Science* i promovira multinacionalnu suradnju znanstvenika i institucija u Europi i svijetu. Prvi ICOHTEC simpozij održan je daleke 1970. u Pont-a-Moussonu u Francuskoj. Promišljanja iz različitih područja znanosti okupljena oko povijesti tehnologije nastavljena su i objavljena u brojnim godišnjim zbornicima narednih desetljeća, kao i u pratećem časopisu *ICON* nakon 1995. Prvi predsjednik ICOHTEC-a bio je Eugeniusz Olszewski iz Poljske dok je iznimnu ulogu u promoviranju nove povijesne discipline – povijesti tehnologije, imao profesor Melvin Kranzberg sa Sveučilišta *Case Western Reserve* iz SAD. Naime, preko ICOHTEC-a i ranije osnovanog *SHOT-a Society for the History of Technology* (1958.), povijest tehnologije je tijekom hladnog rata odolijela ideološkim i političkim izazovima vremena, ne obazirući se na ograničenja željezne zavjese, te otvorila prostor dijalogu i razmjeni iskustava znanstvenika istoka i zapada.

Krajem srpnja i početkom kolovoza ove godine održan je 41. ICOHTEC međunarodni simpozij. Naziv skupa *Technology in Times of Transition* u skladu je s uobičajenim ICOHTEC-ovim tematskim usmjerenjem koje pokriva interdisciplinarnu interese okupljenih povjesničara, politologa, sociologa i ostalih znanstvenika čija su znanstvena promišljanja nadahnuta burnim razdobljima tranzicijskih promjena. Odnos razvoja tehnologije i promjena u različitim područjima znanosti, ekonomije, društva, politike, vjere i mentaliteta usmjerila su istraživanja prema prekretnicama u tehnološkom napretku, te povezala nastale promjene u većini spomenutih područja. Pobođen znanstveni interes potvrđuje brojka od preko 250 okupljenih sudionika iz raznih znanstvenih područja i disciplina, te krajeva svijeta: Finske, Njemačke, Rusije, Poljske, Bugarske, Mađarske, Italije, Rumunjske, Francuske, Ukrajine, Portugala, Austrije, SAD...

Godišnje ICOHTEC-ovo okupljanje tradicionalno je otvoreno *Melvin Kranzberg* predavanjem koje je ove godine pod nazivom *The History of Technology and the European Unity* održao ugledni profesor emeritus Alexandre Herlea s Université de Technologie Belfort-Montbéliarda iz Francuske. Prikazom razvoja znanstvene discipline povijesti tehnologije od njenog nastanka do danas, pojašnjena je ovisnost tehnologije o europskom evolucijskom, kulturnom i duhovnom kontekstu. U ukupno 49 sekcija tijekom četiri dana trajanja simpozija, prezentirano je 155 radova, a u zborniku simpozija objavljena su 52 rada od kojih je jedan iz Hrvatske. Baveći se, uglavnom, tranzicijskim razdobljima na području tehnike i tehnologije zapada u 20. stoljeću, ostavljen je prostor istraživanjima iz ranijih razdoblja – srednjeg vijeka, renesanse, industrijske revolucije, informacijske revolucije i biotehnoške revolucije. Isto tako, intenzivna razdoblja tehnološkog napretka (npr. *Computers and the Second Industrial Revolution 1945-1970*, *Economic and Social Consequences of Automatisation*, *Technology of Research: Digitalization, Dissemination and Popularization of Technical Knowledge*, *Imagining Technological and Scientific Progress...*) bila su podjednako zastupljena kao i radovi iz razdoblja stagnacije i krize (npr. *The Dark Side of Technology: Technology and Illness since the Nineteenth Century – Technological Hazards, Impact of Mentality on Wellbeing...*).

U sklopu Simpozija 31. srpnja 2014. održan je Okrugli stol pod nazivom *Trends in Technological Education in Eastern Europe Countries* na kojem su razmijenjena iskustva iz područja svemirskog raketnog inženjeringa, međuodnosa znanosti i tehnologije Poljske i Sovjetskog Saveza krajem 1980-ih, kao i suvremeni trendovi u razvoju tehnološke edukacije u Rumunjskoj. Narednog dana na okruglom stolu *Book and Article Prizes* dodijeljena je nagrada Donni J. Drucker za rad *Keying Desire: Alfred Kinsey's Use of Punched Card Machines for Seks Research* koji je objavljen u časopisu *Journal of the History of Sexuality* u siječnju 2013. Također je nagrađena Dora Vargha za disertaciju *Iron Curtain, Iron Lungs: Governing polio in Cold War Hungary, 1952-1963* obranjena na Rutgers Sveučilištu 2013.

Izvrstan odabir domaćina *Transilvania* Sveučilišta u Braşovu opravdao je sva očekivanja o organizaciji simpozija u zemlji bogate tehnološke prošlosti koja je svijetu podarila istraživače poput Štefana Odobleja, Anghela Salignya ili Henrija Coanda. ICOHTEC je ostao vjeran svojoj prvotnoj namjeni – stvaranja inspirativne međunarodne radne platforme koja okuplja znanstvenike iz različitih područja u svrhu promoviranja i razvoja povijesti tehnologije. Povijest tehnologije nije izgubila na aktualnosti još od razdoblja hladnog rata proširivši saznanja multikulturnim i multidisciplinarnim pristupom.

Marija BENIĆ PENA

EKOHISTORIJSKA RADIONICA U POŽEGI

U organizaciji Povijesnog društva Požega i Gradske knjižnice Požega, 15. srpnja 2014. godine, provedena je ekohistorijska radionica na potezu od Gradske knjižnice do brijega Sokolovca. Naziv ove ekohistorijske radionice glasi: »Od Gradske knjižnice do Sokolovca – radionica povijesti okoliša«, a voditelji su bili povjesničar i arheolog Goran Đurđević te mr. sc. Juraj Zelić, inače poznati publicist i diplomirani inženjer šumarstva.

Nakon uvodnog razmatranja na temu povijesti okoliša, sudionici su krenuli od Gradske knjižnice Požega prema Trgu i dalje prema Kalvariji. Na ovom prostoru su fotografirali zanimljivije detalje, a nakon toga uslijedila je analiza fotografija uz objašnjenje termina okoliš, prostor, priroda te kratko izlaganje o povijesti okoliša. Tijekom svoga izlaganja, Goran Đurđević upoznao je sudionike s ekohistorijom kroz tri temeljna problema, a to su: utjecaj okoliša na povijest čovjeka, promjene u okolišu koje su uzrokovane djelovanjem ljudi te razvoj ljudskoga mišljenja o okolišu. Uspinjanjem prema Sokolovcu sudionici su svojim mobitelima i fotoaparatima bilježili dva ekstrema: divljinu (nedirnutu prirodu) te intervencije u krajolik. Juraj Zelić uputio je sudionike na najvažnije biljne i životinjske vrste na Požeškoj gori.

Nakon dolaska na Sokolovac uslijedila je analiza fotografija na zadanu temu te razgovor o današnjem okolišu uz razmišljanja o ljudskoj interakciji s okolišem u sadašnjosti i prošlosti. Budući da se radi

Ekonomska i ekohistorija
Economic- and Ecohistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Volumen X. / Broj 10
Zagreb - Samobor 2014.
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
tel.: +385/1/4092-148, fax: +385/1/4092-879
sites.google.com/site/ekoekohist/

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Sunakladnici / Co-publishers:

Međunarodni istraživački projekti: »Triplex Confinium - Hrvatska višegraničja u euromediterranskom kontekstu« (voditelj prof. dr. sc. Drago Roksandić) i Triplex Confinium - »Hrvatska riječna višegraničja« (voditeljica: prof. dr. Nataša Štefanec) Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Glavni i odgovorni urednik / Editor-in-chief:

Hrvoje Petrić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Moačanin, Hrvoje Petrić, Drago Roksandić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Roksandić - predsjednik (Zagreb), Daniel Barić (Le Havre-Pariz, Francuska), Slaven Bertoša (Pula), Zrinka Blažević (Zagreb), Tatjana Buklijaš (Auckland, New Zealand), Goran Đurđević (Požega), Josip Faričić (Zadar), Borna Fürst Bjeliš (Zagreb), Boris Golec (Ljubljana, Slovenija), Hrvoje Gračanin (Zagreb), Paul Hirt (Tempe, SAD), Andrej Hožjan (Maribor, Slovenija), Halil Inalcik (Ankara, Turska), Egidio Ivetic (Padova, Italija), Silvije Jerčinović (Križevci), Karl Kaser (Graz, Austrija), Isao Koshimura (Tokio, Japan), Marino Manin (Zagreb), Christof Mauch (München, Njemačka), Kristina Milković (Zagreb), Ivan Mirnik (Zagreb), Mirjana Morosini Dominick (Washington D.C., SAD), Géza Pálffy (Budimpešta, Mađarska), Daniel Patafta (Zagreb), Hrvoje Petrić (Zagreb), Lajos Rácz (Szeged, Mađarska), Gordan Ravančić (Zagreb), Marko Šarić (Zagreb), Mladen Tomorad (Zagreb), Jaroslav Vencalek (Ostrava, Češka), Milan Vrbanus (Slavonski Brod, Zagreb), Frank Zelko (Burlington, VT, SAD), Zlata Živaković Kerže (Osijek), Ivana Žebec Šilj (Zagreb)

Prijelom / Layout:

Saša Bogadi

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN 1849-0190 (Online)

ISSN 1845-5867 (Tisak)

Tisak / Print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2014.

Adresa uredništva / Mailing address:

Hrvoje Petrić (urednik)
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: hrvoje.petric@ffzg.hr
ili Vinka Vošickog 5, HR-48000 Koprivnica

Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Koprivničko-križevačke županije

Na naslovnici / Cover:

Idrija prema Valvasorovoj Topografiji Kranjske iz 1679.

Ekonomsku i ekohistoriju referiraju:

CAB Abstracts

HISTORICAL ABSTRACTS, ABC CLIO Library, Santa Barbara, California, USA

AMERICA: HISTORY AND LIFE, Washington, USA

JOURNAL OF ECONOMIC LITERATURE (JEL), Pittsburgh, USA

CENTRAL AND EASTERN ONLINE LIBRARY, Frankfurt am Main, Deutschland

ECONLIT - AMERICAN ECONOMIC ASSOCIATION, Nashville, USA